

חתונה היא אירוע משמח ואנחנו האחרונים שנרצה לקלקל את החגיגה. אבל גם כשמצב הרוח במרומים וכולם מחייכים – כדאי לשים לב על מה חותמים.
מובא ע"י [עו"ד לדיני משפחה](#) איתן קוהלי

כן, אנחנו מתכוונים לשטר הכתובה. כידוע, חתימה על שטר הכתובה היא חלק בלתי נפרד מטקס הנישואין, אבל מדובר בהרבה יותר מסתם קטע של פולקלור.

מהי הכתובה?

הכתובה, שפירושה "דבר הכתוב", הינה הסכם כתוב, המהווה מסמך משפטי יהודי הלכתי בו מתחייב הבעל לזון, ולפרנס ולכבד את אשתו [על פי הפסוק "שארה כסותה ועונתה לא יגרע" (שמות כא, י)].

בכתובה מפורט הסכום אותו מתחייב הבעל לתת לאשתו במקרה שיגרש אותה, ([הסכם גירושין](#)) שלא על פי עילה הגורמת לה להפסיד את כתובתה. לעיתים, נכללים בכתובה גם נכסים של האישה, אותם הביאה היא מבית אביה, "נכסי צאן ברזל". נכסים אלה, עוברים להיות באחריותו המלאה של הבעל, פירות מנכסים אלה, שייכים לבעל, היה ואיבדו הנכסים מערכם, חובת הבעל להשלים את ערכם. במקרה של גירושין, מוחזרים הנכסים לידיה של האישה.

הסכום המינימלי לכתובה הוא מאתיים זוז (מטבע מימי המשנה והתלמוד) לבתולה, ומאה (הנקראים גם מנה) לאלמנה וגרושה. בתרגום למטבע עדכני, 200 זוז מהווים שווה ערך למשכורת של כשנה.

מה הרעיון העומד מאחורי הכתובה?

הרעיון שעומד מאחורי הכתובה כפול. מחד, הדרישה למסמך כתוב, מלמדת על המשקל והרצינות המיוחסים להתחייבויותיו של האיש, בנוכחות שני עדים וקהל המוזמנים. רעיון דומה, נמצא בדרישת הכתב שמציב חוק המקרקעין, תשכ"ט 1969, בנוגע להתחייבויות לעשות עסקה במקרקעין (סעיף 8 לחוק).

מאידך, מסמך חתום על ידי האיש, המעגן את התחייבויותיו, מקנה ביטחון לאישה הנישאת "שלא תהיה קלה בעיניו להוציאה". כלומר, ההנחה היא, שבשל התחייבויותיו של הבעל בכתובה, הוא ישקול בכובד ראש אם הוא באמת רוצה לגרש את אשתו, אם לאו.

לכן, חשוב להבין ולזכור, חתימה על שטר הכתובה היא מחייבת וחזקה. בשעת החתימה נוכחים עדים ומדובר בהתחייבות דתית, בעלת תוקף משפטי.

אגב, במקרה של מות הבעל, זכאית האלמנה לגבות את סכום הכתובה מעיזבון הבעל, עבור מזונותיה.

מגמה – נשים רוצות מה שמגיע להן בכתובה

בשנים האחרונות יש עליה ניכרת במספר הפונות לעורכי דין בענייני משפחה, ומתעניינות לגבי מה מגיע להן בעקבות חתימת הבעל על שטר הכתובה. זה קורה בדרך כלל לפני הליך גירושין.

תפקידו של עורך הדין לדיני משפחה הוא לבדוק את שטר הכתובה המקורי, שהעתק שלו מוכרח להימצא בבית הדין הרבני באזור בו התחתנו בני הזוג.

לאחר שנמצא השטר, יש לבדוק מה רשום בו ואחר כך מתחילים לשקול אם כדאי להפעיל בקשה לדרוש את סכום הכתובה.

יש לציין, כי תנאי לדרישת הכתובה, הוא, שהגירושין אינם פרי יוזמתה של האישה וכי עילת הגירושין, אינה נעוצה בפעולה או התנהגות של האישה, בעטיין, עלולה היא להפסיד את כתובתה.

ניתן לזכות בדמי הכתובה!

לאחר שנתמלאו תנאים אלו, יש לגשת עם עורך הדין לדיני משפחה לבית הדין הרבני, ושם להגיש בקשה למימוש הכתובה. לבית הדין הרבני יש את הסמכות הבלעדית לפסוק בנושא. מניסיונו בטיפול בתיקים בנושא זה, בעשור האחרון, הצלחנו לשמור על זכויותיהן של נשים רבות, במימוש כתובתן.

יש לציין כי בית הדין הרבני אינו משהה את ביצוע הגט בגלל הדרישה לממש את הכתובה. ברוב המקרים הגט מתבצע ובית הדין הרבני מחליט לדון בעניין הכתובה לאחר מכן.

טיפ לבעל

כיום, רוב החתנים, מעוניינים להפגין את אהבתם לכלתם הטרייה, גם בעיצומה של חגיגת החתונה המפוארת ועל כן נוטים לרשום סכומים מופרזים בשטר הכתובה.

נוכח המגמה הרווחת, כמוסבר, בדבר הגשת בקשות מצד נשים למימוש כתובתן, ראוי לשקול את גובה הסכום שהבעל מתחייב בו, בשטר הכתובה.

יצוין, כי הסכום המקסימלי, המותר כיום על פי הרבנות, עומד על מיליון ₪.

לכן, אנו ממליצים לחתן המיועד להיזהר ולחשוב טוב לפני החתימה. כמה לרשום? סכום של 18 אלף שקלים – הוא יפה ומכובד דיו. חשוב לציין שהסכום אינו מוצמד למדד, ככל שהדבר נוגע לדרישה למימוש כתובה עקב גירושין.

במקרה שמדובר באלמנה הדורשת מימוש מעיזבון הבעל, הליך שמתבצע בפניו של כב' ביהמ"ש למשפחה, מבוצעת הצמדה של הסכום המעוגן בכתובה.